

Samostatný referenční knihovník

Samostatný referenční knihovník zprostředkovává uživatelům fyzickou nebo virtuální formou knihovnické a informační služby vlastní knihovny, knihoven oborově nebo regionálně příbuzných a národního systému knihovnických a informačních služeb jako celku. Vytváří analytické, metodické a pracovní pomůcky pro provoz referenčních služeb na pracovišti a spolupracuje v systému knihoven na tvorbě nástrojů a metodik ke zpřístupnění knihovnických a informačních služeb vlastní knihovny i uživatelům jiných knihoven.

Odborný směr:	Média, publicistika a knihovnictví
Odborný podsměr:	knihovnictví, archivnictví
Kvalifikační úroveň:	Bakalářský studijní program; Vyšší odborné vzdělání
Alternativní názvy:	Reference Librarian
Nadřazené povolání:	Samostatný knihovník
Příbuzné specializace:	Samostatný knihovník katalogizátor, Samostatný knihovník akvizitér
Regulovaná jednotka práce:	Ne

Pracovní činnosti

- Samostatné poskytnutí knihovnických a informačních služeb.
- Samostatné poskytnutí referenčních a faktografických služeb a informací.
- Samostatné vyhledání a formulace odpovědí na složitější informační požadavky uživatelů s využitím interních a externích informačních zdrojů.
- Samostatné vedení statistik poskytovaných knihovnických a informačních služeb a jejich vyhodnocování ve vazbě na analýzu informačních potřeb a požadavků uživatelů.
- Sestavení složitých rešerší.
- Samostatná příprava a poskytnutí vnitrostátních meziknihovnických služeb, včetně komplexního bibliograficko-lokačního zpracování složitých požadavků.
- Evidence poskytovaných meziknihovnických služeb.
- Vedení vstupních pohovorů s uživateli knihovny.
- Konzultace o rozsahu a právních podmínkách poskytovaných knihovnických a informačních služeb.
- Příprava a realizace instruktáží a školení uživatelů o poskytovaných knihovnických a informačních službách.
- Samostatná tvorba a využití interních databází.
- Komplexní zpracování složitých požadavků pro kopírovací a reprografické služby.
- Samostatné vedení agendy vymáhání nesplněných závazků uživatelů včetně adekvátní korespondence s uživateli, právním zastoupením, případně dalšími relevantními subjekty.
- Stanovení profilu; tvorba, aktualizace a rozmístění fondů knihovny ve vazbě na knihovnické a informační služby.
- Příprava a realizace činností v oblasti public relations a marketingu služeb knihovny.
- Spolupráce s partnery knihovny.
- Samostatná prezentace knihovnických a informačních služeb knihovny.
- Spolupráce v rámci národního systému knihovnických a informačních služeb.

CZ-ISCO

- 44110 - Knihovníci
- 4411 - Knihovníci

Hrubé měsíční mzdy podle krajů v roce 2024

Knihovníci (CZ-ISCO 4411)

Kraj	Mzdová sféra			Platová sféra		
	Od	Medián	Do	Od	Medián	Do
Hlavní město Praha	29 953 Kč	36 211 Kč	49 226 Kč	31 396 Kč	39 412 Kč	54 436 Kč
Středočeský kraj	-	-	-	30 893 Kč	36 390 Kč	45 913 Kč
Jihočeský kraj	-	-	-	29 783 Kč	35 475 Kč	44 529 Kč

Kraj	Mzdová sféra			Platová sféra		
	Od	Medián	Do	Od	Medián	Do
Plzeňský kraj	-	-	-	29 754 Kč	36 258 Kč	44 310 Kč
Karlovarský kraj	-	-	-	27 425 Kč	34 149 Kč	44 001 Kč
Ústecký kraj	-	-	-	30 275 Kč	37 308 Kč	46 062 Kč
Liberecký kraj	-	-	-	30 107 Kč	36 137 Kč	43 949 Kč
Královéhradecký kraj	-	-	-	28 865 Kč	35 267 Kč	44 897 Kč
Pardubický kraj	-	-	-	27 819 Kč	34 279 Kč	42 567 Kč
Kraj Vysočina	-	-	-	29 582 Kč	35 072 Kč	43 169 Kč
Jihomoravský kraj	32 591 Kč	39 558 Kč	51 834 Kč	27 423 Kč	34 938 Kč	44 418 Kč
Olomoucký kraj	-	-	-	27 009 Kč	34 428 Kč	43 829 Kč
Zlínský kraj	-	-	-	29 056 Kč	35 528 Kč	45 210 Kč
Moravskoslezský kraj	-	-	-	27 863 Kč	34 731 Kč	43 453 Kč

Hrubé měsíční mzdy v roce 2024 celkem

Medián za ČR celkem

CZ-ISCO		Mzdová sféra	Platová sféra
4411	Knihovníci	36 100 Kč	36 337 Kč

ESCO

Kód podskupiny	Název podskupiny v ESCO	URL - podskupiny v ESCO
4411	Knihovníci	http://data.europa.eu/esco/isco/C4411

Pracovní podmínky

Rizikové faktory pracovních podmínek a vyskytující se druhy zátěže upravuje nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce. Vždy vyplývají z pracovních podmínek, které se vztahují ke konkrétnímu zaměstnavateli, tudíž se mohou u různých zaměstnavatelů lišit.

Určení míry výskytu faktorů, které mohou ovlivnit zdraví při práci vychází z druhu práce vykonávané na pracovišti. Faktory se zařazují do čtyř kategorií dle míry zdravotního rizika a jeho vlivu na zdraví. O zařazení prací do třetí nebo čtvrté kategorie rozhoduje příslušný orgán ochrany veřejného zdraví.

- 1. *Stupeň zátěže (minimální zdravotní riziko)*
Faktor se při výkonu práce nevyskytuje nebo je zátěž faktorem minimální, vliv faktoru je ze zdravotního hlediska nevýznamný.
- 2. *Stupeň zátěže (únosná míra zdravotního rizika)*
Ze zdravotního hlediska je míra zátěže faktorem únosná, nepřekračuje limity stanovené předpisy, vliv faktoru je akceptovatelný pro zdravého člověka.
- 3. *Stupeň zátěže (významná míra zdravotního rizika)*
Úroveň zátěže překračuje stanovené limitní hodnoty expozice (zátěže), na pracovištích je nutná realizace náhradních technických a

organizačních opatření, nelze vyloučit negativní vliv na zdraví pracovníků.

- 4. Stupeň zátěže (vysoká míra zdravotního rizika)

Úroveň zátěže vysoce překračuje stanovené limitní hodnoty expozice, na pracovištích musí být dodržován soubor preventivních opatření, častěji dochází k poškození zdraví.

Kvalifikace k výkonu povolání

Školní vzdělání

Nejvhodnější školní přípravu poskytují obory:

Typ	Název	Kód
RVP	Informační služby a knihovnictví	72-41-N/xx
KKOVTypeEnum.1	Vyšší odborné vzdělání v oboru informační služby, knihovnictví	7241N
KKOVTypeEnum.1	Bakalářský studijní program v oboru informační studia a knihovnictví	7201R

Vhodnou školní přípravu poskytují také obory:

Typ	Název	Kód
KKOVTypeEnum.1	Bakalářský studijní program v oboru humanitní studia	6107R
KKOVTypeEnum.1	Bakalářský studijní program ve skupině oborů teorie a dějiny umění	81xxR
KKOVTypeEnum.1	Bakalářský studijní program ve skupině oborů sociální vědy	67xxR
KKOVTypeEnum.1	Bakalářský studijní program ve skupině oborů obory z oblasti historie	71xxR
KKOVTypeEnum.1	Bakalářský studijní program ve skupině oborů filozofie, teologie	61xxR
KKOVTypeEnum.1	Vyšší odborné vzdělání ve skupině oborů pedagogika, učitelství a sociální péče	75xxN
KKOVTypeEnum.1	Vyšší odborné vzdělání ve skupině oborů sociální vědy	67xxN
KKOVTypeEnum.1	Vyšší odborné vzdělání v oboru management	6431N
KKOVTypeEnum.1	Vyšší odborné vzdělání v oboru výpočetní technika a informační technologie	2631N
KKOVTypeEnum.1	Vyšší odborné vzdělání ve skupině oborů filozofie, teologie	61xxN
KKOVTypeEnum.1	Bakalářský studijní program v oboru mediální a komunikační studia	7202R
KKOVTypeEnum.1	Bakalářský studijní program v oboru teorie a dějiny literatury	8106R
KKOVTypeEnum.1	Bakalářský studijní program ve skupině oborů inženýrské obory	18xxR
KKOVTypeEnum.1	Bakalářský studijní program v oboru systémové inženýrství a informatika	6209R
KKOVTypeEnum.1	Bakalářský studijní program ve skupině oborů publicistika, knihovnictví a informatika	72xxR
KKOVTypeEnum.1	Vyšší odborné vzdělání ve skupině oborů publicistika, knihovnictví a informatika	72xxN
KKOVTypeEnum.1	Bakalářský studijní program v oboru ekonomika a management	6208R

Kompetenční požadavky

Odborné dovednosti

Kód	Název	Úroveň 1-8	Vhodnost
j22.B.4016	Práce s elektronickými informačními zdroji a nástroji	6	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22.D.1011	Orientace v nakladatelské politice v ČR a zahraničí	6	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22.D.1012	Orientace v aktuálně vydávaných titulech	6	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22.D.2601	Zpracování koncepcí, plánů a programů v oblasti knihovnictví a informačních služeb a systémů	6	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22.D.6002	Poskytování bibliografických a rešeršních služeb v knihovnách s regionální působností	6	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22.D.7001	Navrhování, strukturování a vytváření bibliografických a faktografických databází	6	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22.D.8002	Poskytování výpůjčních služeb v knihovnách s regionální působností (včetně meziknihovních)	6	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22.D.8019	Ovládání automatizovaného knihovního systému	6	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22.D.8005	Vyhledávání bibliografických a faktografických informací, jejich ověřování a správaází dat	6	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22.D.6009	Formální a obsahová analýza textu	6	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22.C.1002	Odborná komunikace (včetně cizojazyčné) se čtenáři, uživateli a zákazníky v knihovnách	6	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22.Z.1002	Samostatné zajišťování chodu knihovny s univerzálním nebo specializovaným fondem s regionální působností	6	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22.Z.1011	Správa a organizace samostatných studoven v knihovnách s regionální a nadregionální působností	6	CompetenceSuitabilityEnum.2
h14.D.3001	Sledování a kontrola vývoje spokojenosti zákazníků	6	CompetenceSuitabilityEnum.1

Popisy úrovní naleznete zde: https://nsp.cz/downloads/Priloha_c2_manualu.pdf

Odborné znalosti

Kód	Název	Úroveň 1-8	Vhodnost
m22._.0014	elektronické informační zdroje a nástroje	6	CompetenceSuitabilityEnum.2
j34._.0012	literatura	6	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22._.0001	knihovnické a informační služby	6	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22._.0002	státní informační a kulturní politika, informační procesy, instituce v informační oblasti	6	CompetenceSuitabilityEnum.2

Odborné znalosti

Kód	Název	Úroveň 1-8	Vhodnost
m22._.0003	normy, standardy a metody zpracování knihovních fondů (AACR, MARC /UNIMARC, Konspektus ad.)	6	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22._.0004	automatizované knihovní systémy české i zahraniční	6	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22._.0005	principy digitalizace dokumentů a knihovních fondů	6	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22._.0006	informační potřeby a bariéry	6	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22._.0007	formy a metody individuální a kolektivní práce s uživatelem knihovnických a informačních služeb	6	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22._.0008	organizace a ochrana knihovního fondu	6	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22._.0012	profilování, budování, zpracovávání a katalogizace informačních, knihovnických a archívních fondů	6	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22._.0021	metody zpracovávání rešerší	6	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22._.0031	pravidla ochrany osobních údajů, autorské právo v ČR a zahraničí	6	CompetenceSuitabilityEnum.2
m22._.0032	vývoj písemnictví, psacích látek a potřeb, dějiny knihy a knihovnictví	6	CompetenceSuitabilityEnum.2
j22._.0016	počítačové zpracování textů a tabulek	6	CompetenceSuitabilityEnum.2
h11._.0006	marketing a marketingová komunikace	4	CompetenceSuitabilityEnum.1
i31._.0001	pravidla evidování korespondence, smluv a dalších dokumentů	4	CompetenceSuitabilityEnum.1
i31._.0005	spisová služba	4	CompetenceSuitabilityEnum.1
i31._.0011	pravidla a postupy skartačních řízení	4	CompetenceSuitabilityEnum.1
i31._.0021	náležitosti úřední a obchodní korespondence	4	CompetenceSuitabilityEnum.1

Popisy úrovní naleznete zde: https://nsp.cz/downloads/Priloha_c2_manualu.pdf

Digitální kompetence

Kód	Název	Úroveň 1-4
1.1	Prohlížení, vyhledávání a filtrování dat, informací a digitálního obsahu	3
5.3	Kreativní využívání digitálních technologií	2
5.2	Identifikace potřeb a výběr vhodných technologií	3
5.1	Řešení technických problémů	3
4.4	Ochrana životního prostředí	2
4.3	Ochrana zdraví a duševní pohody	3
4.2	Ochrana osobních dat a soukromí	3

Digitální kompetence

Kód	Název	Úroveň 1-4
4.1	Ochrana zařízení	3
3.3	Autorská práva a licence	3
3.2	Integrace a přepracování digitálního obsahu	2
3.1	Tvorba digitálního obsahu	3
2.5	Netiketa	3
2.4	Spolupráce prostřednictvím digitálních technologií	3
2.2	Sdílení prostřednictvím digitálních technologií	3
2.1	Interakce prostřednictvím digitálních technologií	3
1.3	Správa dat, informací a digitálního obsahu	3
1.2	Hodnocení dat, informací a digitálního obsahu	3
5.4	Identifikace nedostatků v digitálních kompetencích	3

Popisy úrovní naleznete zde: https://nsp.cz/downloads/Priloha_c15_manualu.pdf

Měkké kompetence

Kód	Název	Úroveň 0-5
2.1	Kompetence k efektivní komunikaci	5
2.6	Kompetence k vedení lidí	2
3.3	Kompetence k objevování a orientaci v informacích	5
1.4	Kompetence ke zvládání stresu a zátěže	4
4.1	Kompetence k aktivnímu přístupu	4
1.1	Kompetence k celoživotnímu vzdělávání	4
4.2	Kompetence k plánování a organizování práce	4
4.4	Kompetence k řešení problémů	4
4.5	Kompetence k samostatnosti	5
4.6	Kompetence k výkonnosti	4
2.3	Kompetence k orientaci na zákazníka a uspokojování zákaznických potřeb	4
1.2	Kompetence k flexibilitě	4
1.3	Kompetence ke kreativitě	3
2.2	Kompetence ke kooperaci	4

Měkké kompetence

Kód	Název	Úroveň 0-5
2.4	Kompetence k ovlivňování a rozvíjení ostatních	4

Popisy úrovní naleznete zde: https://nsp.cz/downloads/Priloha_c9_manualu.pdf